

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải *Đệ Tử Quy*

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 78

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta vẫn đang học mục “Sở thích của phàm phu là gì?”.]

Chính là danh và lợi. Đây bạn xem nhé. Chúng ta khi gặp nhau đều chúc nhau phú quý, chính là giàu sang, mà giàu thì là nhiều tiền, mà sang thì là làm quan.

Quan niệm phú quý của phàm phu là như vậy, nhưng trên thực tế nhiều tiền, làm quan lớn chưa hẳn đã hạnh phúc. Cho nên trước đây tôi còn nhớ trên truyền hình có chiếu một bộ phim gọi là “Nhà giàu cũng khóc” là vậy. Vì bạn xông đi để kiếm danh lợi mà, nên kết cục tất phải dẫn đến 4 hậu quả sau: Lao tâm, lao lực, bận rộn đến mức người thân xem như “Đã chết”; “Lang đang nhập ngục”; Và cuối cùng là Thân thể bệnh hoạn. Đây là TS Thái nói cho bạn nghe về pháp thế gian.

Còn pháp xuất thế gian thì sao? Bạn mãi đuổi theo danh lợi, nào biết rằng con quỷ vô thường đến bất kỳ lúc nào, không có hẹn trước. Lúc đó luống cuống tay chân thì đã muộn, không còn kịp nữa. Không còn kịp thì bạn về đâu ạ? “Tam đồ”, khổ không nói hết, không có ngày ra.

Cho nên bạn đừng bao giờ tính rằng “Con chỉ kiếm nốt cái nhà để ở”, “Con chỉ kiếm nốt cái xe để đi”, rồi lại “Con chỉ đổi nốt cái nhà này cho rộng hơn”, rồi “Con đổi nốt cái xe này cho tốt hơn”, cứ thế, cứ thế rồi nốt 1 tỷ, nốt 2 tỷ để có cái lo tuổi già chứ, không đến lúc đấy không làm được nữa thì ai cho mình đây.

Trong Phật giáo có câu chuyện, tiêu đề là: “Đoạn đường phải đến”, xin chia sẻ thêm với các bạn trước khi bước vào nội dung mới của bài ngày hôm nay.]

Bài đọc thêm: ĐOẠN ĐƯỜNG PHẢI ĐẾN

Lúc Phật ngụ tại Xá Vệ, có một thương gia chở hàng hóa từ thành Ba La Nại đến bán. Vừa đến thành phố, trời đã quá nhá nhem tối, ông thương gia phải dừng xe tại một dòng sông. Ông nghĩ bụng: “Ngày mai ta sẽ qua sông”.

Đêm hôm ấy một cơn giông thổi qua thành phố, mưa như trút nước. Suốt bảy ngày đêm vẫn không ngớt, nước sông dâng cao, đường xá lầy lội, dân chúng tìm chỗ trú mưa nên khách thương không có dịp bán hàng. Ông tự nghĩ: “Ta đi một đoạn đường khá dài, nếu phải đổi lộ trình chắc không kịp nữa, thôi ta ở đây đến hết mùa mưa, mùa đông, và mùa hạ để bán buôn vậy!”

[Lúc đầu chỉ định cắm cái lều qua sông, vậy bây giờ mùa mưa đến như trút nước, cuối cùng bảo thôi, đổi lộ trình, không kịp, vậy ta đành ở đây hết mùa mưa, mùa đông, mùa hạ để bán buôn vậy.

Chúng ta tiếp tục:]

Lúc đó Đức Thế Tôn đi khát thực trên đường phố, ngang qua đoàn xe buôn, Ngài mỉm cười. Tôn giả A Nan hỏi lý do, Ngài đáp:

- A Nan, ông có thấy vị thương gia kia không?*
- Bạch Thế Tôn, con có thấy.*
- Đời sống của ông ta sắp hết, vậy mà ông ta còn dự định ngụ lại đây đến hết mùa này rồi sang mùa khác để bán hàng.*

A Nan hỏi:

- Bạch Thế Tôn, ông ấy sắp chết sao?*

Phật trả lời:

- Nay A Nan, chỉ còn bảy ngày nữa là ông ta sẽ rơi vào bụng cá.*

Và Ngài nói bài kệ:

*“Hãy tinh cần nỗ lực,
làm những gì cần làm trong hôm nay.
Ai biết được ngày mai sẽ chết?
Chúng ta đều bất lực trước tử thần.*

*Hạnh phúc thay cho kẻ nào sống,
Từng ngày và đêm không lo lắng,
Dù chỉ một đêm.
Đó là người khôn ngoan thanh tịnh”.*

[Các bạn thử xem các bạn: “Hạnh phúc thay cho kẻ nào sống; Từng ngày và đêm không lo lắng, dù chỉ là một đêm. Đó là người khôn ngoan thanh tịnh”. Hay lúc nào cũng gọi là rồi bởi lên những phiền não tính toán?]

A Nan hỏi:

- Bạch Thế Tôn, như vậy con sẽ báo tin cho ông ta biết.

Đức Phật trả lời:

- Được, ông cứ đi.

Tôn giả đến trại vị thương gia khát thực, ông cung kính cúng dường thức ăn cho Ngài. Tôn giả hỏi:

- Ông định ở đây bao lâu?

Vị thương gia trả lời:

- Bạch Tôn giả, con từ phương xa đến, nếu trở về thì quá tốn kém, nên con dự định ở đây suốt năm, bao giờ bán xong hàng thì con mới đi.

Ngài A Nan nói:

- Nay cư sĩ, ông nên biết rằng đời người thật ngắn ngủi, không biết sẽ chết vào lúc nào.

Vị thương gia hỏi:

- Sao? Bộ con sắp chết sao?

Ngài A Nan trả lời:

- Phải đó cư sĩ, ông chỉ còn bảy ngày nữa thôi.

[Vị cư sĩ này thật có phước, vì Đức Phật có Phật nhãn, có túc mệnh thông nên biết hết các đời sống từ quá khứ đến vị lai của chúng sinh. Còn chúng ta không biết nên chúng ta mới non non.]

- Phải đó cư sĩ, ông chỉ còn có bảy ngày nữa thôi.

Quá xúc động vị thương gia mời Phật đến cúng dường suốt bảy ngày liên tiếp. Đến ngày cuối ông xin Phật hồi hướng phước báo cho ông. Phật dạy:

- Này cư sĩ, người khôn ngoan không bao giờ nghĩ rằng ta sẽ ở đây suốt mùa mưa, qua đông, sang mùa hạ. Ta sẽ làm việc này việc nọ. Hãy nghĩ đến cái chết của mình”.

[Cho nên Ấn Quang Pháp sư mới dán chữ gì ạ? Chữ “Tử”.]

Ngài nói kệ:

“Ở đây ta an trú suốt.
Mùa mưa, mùa đông, mùa hạ.
Người ngu tưởng thế;
Không biết rằng mình sẽ chết.” (Kinh Pháp Cú 236)

Nghe xong thì vị thương gia chứng quả Dự Lưu, chúng hội cũng được lợi ích. Thương gia tiễn Phật đi một quãng đường mới trở lại. Ông cảm thấy nhức đầu đi nằm. Chẳng bao lâu ông chết, thác sinh lên cõi trời Đâu Suất.

[Có phước được cúng dường Phật bảy ngày cơ mà. Mà lại được Phật chỉ cho biết rằng là: Chỉ còn bảy ngày nữa là ông chết thôi. Lúc đấy mới chịu buông xuống, còn không thì nhất định không buông xuống.

Chúng ta tiếp tục:]

“Đời sống bị tổn giảm theo từng giây, từng phút, trong từng niệm”.

[Đây gọi là gì ạ? Tam khổ. Đây là hoại khổ, từng giây, từng phút bạn già đi, mà bạn đâu có biết.

Mẫu thân tôi, các bạn ngày nào cũng gặp các bạn không phát hiện ra. Nhưng nếu các bạn so sánh lại từ khi tôi bước chân lên Quang Minh này, là từ tháng 10 năm 2018, các bạn sẽ thấy mỗi một tháng mẫu thân tôi yếu đi một phần.]

“Đời sống bị tổn giảm theo từng giây phút, trong từng niệm, không được tăng trưởng, cũng như dòng nước dốc, không thể đứng một chỗ; cũng như hạt sương mai không thể đọng được lâu. Cũng như người mù dẫm đến pháp trường, mỗi một bước là gần đến cỏi chết”.

[Cổ nhân có dạy:]

“Cười thương kẻ giàu sang.
Lo giàu thêm rộn ràng!
Hũ gạo sanh sâu mọt.
Kho tiền đầy ngổn ngang.

Ngày cảm cân suy nghĩ.
Đêm đốt đuốc tính toán.
Hình hài trơ lẩn thẩn.
Tâm trí rối bòng hoang.

Vô thường khi chợt đến.
Biến nghiệp sóng mênh mang!”

[Cổ nhân đã dạy như thế rồi, cho nên là, để làm được người trí tuệ vô cùng khó. Những trí tuệ của Phật, của cổ Thánh tiên hiền, của Bồ Tát nói ra nhưng chúng ta có ai chịu nghe đâu. Hoặc là nghe chỉ có hay hay vậy thôi, dứt khoát không chịu làm.

Đây là gì? Đây là mê mờ, vì sao bạn mê mờ? Vì bạn tham quá, nên bạn mê mờ, bạn không thể nghe được.

Còn Hòa Thượng bảo chúng ta là gì? Ngày ngày nỗ lực tinh tấn, đi về đâu ạ? Đi về phần mộ của mình.

Vâng, bây giờ chúng ta quay lại bài giảng của Tiến sĩ Thái. Vẫn là mục:

2. Sở thích của phàm phu là gì? Là danh lợi.

Tôi xin nhắc lại mục này có 5 ý ạ:

Thứ nhất: Quan niệm “Phú, Quý” của người đời

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là phú

Thứ ba: Làm quan chưa hẳn là quý

Thứ tư: Ý nghĩa của “Phú, Quý” chân thực

Thứ năm: Làm thế nào để có “Phú, Quý” chân thật?

Chúng ta đã học qua ý

Thứ nhất: Quan niệm phú quý của người đời là danh, lợi; Và ý

Thứ hai: Nhiều tiền chưa hẳn là phú.

Trong ý này, chúng ta vừa kết thúc điểm 1 ạ: 4 kết cục xông đi để kiếm tiền, «Danh, lợi» . Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang điểm 2 ạ]

Hai là: Thành công là kiêm cả sự nghiệp và gia đình.

Sau cùng các chủ xí nghiệp thành tựu, thành công chính là có thể kiêm bị cả sự nghiệp lẫn gia đình, đây mới là hoàn mỹ.

[Không thì một bên thì kiếm tiền rồi cuối cùng mất gia đình. Vợ thì đi cặp bồ, hoặc chồng thì cũng chán quá thì cũng đi với gái, nhiều người phụ nữ là như thế, nhanh nhẹn quá rồi bắt đầu làm kiếm tiền suốt ngày thế là cuối cùng chồng có bồ lúc nào mà không có hay. Thế rồi con cái thì hư hỏng. Cho nên thành công là kiêm cả sự nghiệp và gia đình.

Bạn học Đệ Tử Quy rồi, nhưng bạn có thời gian để bạn dạy con bạn không? Chả có! Một ngày bạn thử tính xem bạn có bao nhiêu phút để bạn ngồi để bạn dạy con?

TS Thái giảng tiếp:]

Tôi có một bậc trưởng bối, ông ta họ Lô, tôi gọi là chú Lô. Trong giới xí nghiệp ông cũng tương đối thành tựu, từng làm tổng tài của Yamaha, nhân công có đến tám vạn người, một xí nghiệp tương đối thành công.

Nhưng ông làm việc rất có nguyên tắc, ông đề cập đến chỉ cần là trưa chủ nhật, ông nhất định ăn cơm cùng vợ con, ông từ chối tất cả mọi giao tiếp. Khi ông kiên trì như vậy, ông đã đem đến cho vợ con cái sự cảm

nhận âm áp: Ba tôi, chồng tôi rất quan tâm đến gia đình, nên sức đoàn kết của gia đình đó rất tốt.

Thật ra khi chúng ta nhận thức được gia đình là quan trọng, tự nhiên chúng ta sẽ tích cực làm. Cho nên việc đều do người làm nên.

[Còn nếu không thì bạn lại rơi vào thế này: Bạn học thế này xong bạn biết rồi, ở ngày Chủ nhật nhất định bạn phải dành cho gia đình.]

Thế nhưng mà cái tâm của bạn này, không an. Bạn ngồi một tí thì điện thoại réo lên, nào khách hàng, rồi nào nhân viên rồi đủ thứ, thế là bạn phiền não quay cuồng. Xong rồi cái ngày Chủ nhật này thì đêm khuya 11, 12 giờ đêm bạn chưa đi ngủ để bạn làm các cái công việc kia mà.

Cho nên cái ngày chủ nhật bạn dành cho người nhà, nhưng trên thực tế chỉ có hình tướng. Bởi vì bạn ôm suốt ipad, bạn ôm suốt điện thoại di động, rồi bạn nghe điện thoại suốt, bạn trả lời suốt, rồi bạn tính toán các thứ suốt, và cuối cùng lại mang đến cho bạn sự ốm đau hơn. Vì sao? Vì buổi tối phải làm cho đến 12 giờ đêm chẳng hạn, 1 giờ sáng chẳng hạn.]

Thật ra khi chúng ta nhận thức được gia đình là quan trọng tự nhiên chúng ta sẽ tích cực làm. Cho nên mọi việc đều do người làm nên.

[Khi nào thì bạn nhận thấy được là gia đình này rất là quan trọng, cần phải đưa cái con thuyền gia đình này cập được bến bờ hạnh phúc? Khi bạn chân thực nhận được điều ấy thì bạn sẽ tích cực làm. Còn nếu không thì mãi mãi nó vẫn là hình tướng mà thôi.]

Cho nên tuyệt đối không nên mượn có “Nhân tại giang hồ, thân bất do kỷ” *[Có nghĩa là “Người ở trong giang hồ, hành động không thể tự do mình định”]*.

Đây! Nhiều người nói thế:

- Tôi muốn lắm chứ, nhưng vì đã cười lên mình hổ.

À nhiều bạn nói tôi thế đấy, đã cười lên mình hổ rồi thì bây giờ không xuống được. Cho nên là cuối cùng là gọi đi là công việc là này khác, rồi buôn bán này khác, thế rồi là hợp đồng này khác. “Tôi rất muốn về ăn cơm với vợ con nhà, nhưng mà vì bây giờ đã cười lên mình hổ rồi, không làm thế nào được”.

Đây ạ! Cho nên TS Thái mới nó là mượn cái có để mà nói rằng:] “Nhân tại giang hồ thân bất do kỷ”. [“Người ở trong giang hồ hành động không thể do mình định”].

Mình có định được không? Mình định được! Chỉ cần bạn nhận thức được gia đình là quan trọng.

Đấy thầy Thái vừa nói:] “Chỉ cần chúng ta kiên trì thì những người bạn này tự nhiên sẽ điều chỉnh theo nguyên tắc của quý vị.”

[Ví dụ: Dứt điểm cư sĩ Trung, cư sĩ Châu rồi các bạn, dứt điểm là cứ cái ngày Chủ nhật là tôi đi nghe pháp. Bạn làm mãi rồi quen, rồi gia đình bạn, gia đình chồng vợ bạn cũng phải đồng ý. Con cái cháu chắt bạn “Thôi, muốn làm gì thì làm nhưng mẹ cứ đến ngày này mẹ đi tu, cấm không được gửi con cháu”. Đây ạ, chỉ cần chúng ta kiên trì thì những người bạn này tự nhiên sẽ điều chỉnh theo nguyên tắc của quý vị.

Bây giờ chúng ta sẽ chuyển sang ý]

Thứ ba: Làm quan chưa hẳn là quý

Con người khi làm quan, khi họ được địa vị này thì việc quan trọng nhất là gì? Khi họ có cơ hội làm lãnh đạo nhân dân, làm lãnh đạo công nhân viên, họ tuyệt đối không được lấy địa vị đó để đi áp bức người khác, cho dù đó là công việc hay việc kiếm lợi ích cho bản thân.

Còn nếu như cấp trên, người lãnh đạo có thái độ như vậy thì không ai có thể yêu quý họ. Đến lúc họ mất chức kết quả thế nào? Tất cả mọi người đều khinh bỉ họ. Cho nên làm quan chưa hẳn là quý.

[Chúng ta chuyển sang ý]

Thứ tư ạ: Vậy ý nghĩa chân thực của “Phú Quý” là gì ạ ?

[Trong ý này có 2 điểm:

Một là: “Phú” là bản thân thường vui vẻ, hoan hỷ

Hai là: “Quý” là người khác hoan hỷ khi gặp bạn

Bởi vì nếu hỏi đến phàm phu chúng ta, chúng ta sẽ nói ngay: “Phú” là giàu, “Quý” là làm quan.

TS Thái giảng tiếp:]

Chúng ta phải chỉ cho các em biết rằng, tuyệt đối không phải có nhiều tiền mới gọi là phú.

Ví dụ nói hôm nay, nếu nó không biết thế nào là đủ, thì mặc dầu có cho nó nhiều tiền đi nữa, nó cũng không cảm thấy vui sướng và hài lòng.

Không biết bên cạnh quý vị có người nào nhiều tiền không, hoặc có cảm thấy như vậy là quá đủ không?

[Chẳng ai thấy đủ cả, có một thì muốn có hai, có ba, có bốn thì nài có năm; Có năm thì muốn có mười, có mười thì muốn có một trăm, một nghìn, cứ như thế mà dâng lên.]

Có nhiều rồi thì lại muốn nhiều hơn nữa, bởi vì khi dục vọng của con người đã mở ra thì rất khó thu hồi. “Dục vọng mở ra là vực sâu không đáy”, vực sâu này đặt chân xuống không thấy đáy.

[Cho nên lúc nào bạn cảm thấy, bạn có nhu cầu thêm một cái gì đấy. Ví dụ: Hai mươi bộ quần áo, ba mươi bộ quần áo, rồi bạn đi qua, lại thấy bộ cái quần áo nữa. Bạn học đạo rồi, bạn bảo: “Đây, vực sâu này đã đặt chân xuống là không có đáy, tốt hơn hết không mua”.

Bạn có cái nhà này rồi, bạn lại đi qua. Cũng như tôi trước đây rất thích mua nhà, cho nên cái số đổi sáu lần nhà, sáu - bảy lần. Nói thật với bạn, cứ đi qua nhìn thấy cái chỗ này đẹp đẹp một tý hoặc cái chung cư này hay hay, hoặc cái chỗ này được được cái là là thích ghê lắm. Cứ tìm cách để đổi thôi. Thì lúc đấy bạn phải dừng ngay lại, bạn học đạo rồi ‘Vực sâu này đặt chân xuống sẽ không thấy đáy’.

Vậy thì phú quý chân thực của cái ý nghĩ này là gì?]

Một là: “Phú” là bản thân phải thường hoan hỉ, vui vẻ.

[Đây mới là phú quý chân thực, chứ không phải phú là nhiều tiền. Còn về sau thầy sẽ nói “Quý” là gì? Quý là mọi người quý bạn, thì đây là “Quý”.

Cho nên mới nói là tại sao lại làm quan lại là quý? Bởi vì làm quan í gọi là quan phụ mẫu mà, cha mẹ mà, phải chăm lo cho dân như là cha mẹ

của dân. Vậy thì khi chăm lo cho dân như cha mẹ thì dân quý, thì đây mới gọi là làm quan là quý.

TS Thái giảng tiếp:]

“Phú” là bản thân thường hoan hỉ, vui vẻ.

Một người thật sự biết đủ thì trong lòng họ luôn cảm thấy sung mãn. Người biết đủ mới có thể thường lạc, gọi là thường vui. Cho nên phú, quý thật sự chính là ở chỗ biết đủ. Nên ý nghĩa của giàu thật sự: “Người biết đủ là giàu”. Biết đủ mới có thể thường vui, gọi là “Tri túc thường lạc”. Khi họ không biết đủ thì dù có tiền họ cũng cảm thấy thiếu thốn, rất là thiếu thốn.

Tôi từng tiếp xúc với một vài chủ xí nghiệp, họ nói:

- Xí nghiệp của tôi giả dụ không được nghe giáo huấn Thánh Hiền thì đời này thật sự là rất nghèo, chỉ còn lại tiền mà thôi.

Cho nên chúng ta không nên truy cầu cuộc sống phù phiếm mà nên theo đuổi cuộc sống chân thật. “Biết đủ” mới thật sự là “Phú”.

Khi chúng ta hướng dẫn con cái như vậy, cuộc sống của nó hiểu được “Biết đủ” thì nó mới không làm nô lệ cho vật chất, mới không tôn sùng điều phù phiếm.

[Hàng ngày giở ra, mở kết ra xong đếm: Một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy; Xong nghĩ ngày mai cố gắng chắt vào cho đến đến thành chín, mười, mười một, mười hai, mười ba, một trăm.

Bạn có thấy mấy hôm vừa rồi trên mạng đưa là có một số vị gọi là có tiền giàu có, ca sĩ, ca sủng gì cuối cùng để tiền trong két mấy tỉ xong trộm nó vào nó khuan hết không ă? Vậy thì bạn giàu nhưng mà cái cuộc sống của bạn, không gọi là phú vì bạn có hạnh phúc đâu. Suốt ngày phiền não, lo lắng. Cho nên trong bài “Đoạn đường phải đến” mà chúng ta vừa chia sẻ bên trên Đức Phật mới dạy là gì ă:]

*Hạnh phúc thay cho kẻ nào sống,
Từng ngày và đêm không lo lắng,
Dù chỉ một đêm.
Đó là người khôn ngoan thanh tịnh”.*

[Cuối cùng cái gì là phước báu chân thật nhất? “Tâm thanh tịnh”. Sau đây tôi xin chia sẻ thêm với các bạn một đoạn mà Hòa Thượng khai thị ạ:]

“Chúng ta hàng ngày vẫn đọc “Quy y Phật nhị túc tôn”. “Nhị túc” là gì? Là trí tuệ, là phước báu, hai thứ đều viên mãn.

Nói đến phước báu phàm phu ta liền nghĩ ngay đến là nhiều tiền, nhưng phước báu của Phật lại là đại an lạc thù thắng không gì bằng, đại lạc cứu cánh viên mãn, đó chính là phước báu.

Phàm phu chúng ta thì không thấy ra được, không thể nào thể hội ra được. Vì sao vậy ạ? Thích Ca Mâu Ni Phật năm xưa thị hiện ở thế gian này, đời sống của Ngài rất kham khổ, ba y một bát, nửa ngày ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ một đêm. Đó là tướng phước báu an vui đạt đến cứu cánh viên mãn.

Nhưng chúng ta thấy rồi lại cho là ngày tháng này quá khổ, chúng ta không bằng lòng sống như vậy. Nhưng đây chân thật là an vui. Bạn không thể lý giải, và đương nhiên bạn cũng sẽ không thể tiếp nhận. Đây chính là khác biệt của phàm thánh trí ngu. Chỗ khác nhau chính là chỗ này.

Vì bạn không thể tiếp nhận cho nên bạn mới là phàm, là ngu, còn ai mà có thể tiếp nhận được, và học được những hành vi của Phật, Bồ Tát thì sẽ trở thành thánh, và trí, chỗ khác nhau là ở ngay chỗ này.

Chúng ta nghe Hòa Thượng giảng tiếp:]

“Chúng ta học Phật, muốn chân thật khai mở trí tuệ, phải tử mị mà quán sát hành nghi của Phật, Bồ Tát, sâu sắc mà lĩnh hội, bạn phát hiện ra đó là chân lạc.

Tôi, Phật lúc giảng giải cũng đã nói qua nhiều lần, thân tâm tự tại, tâm địa thanh tịnh, không nhiễm một trần.

Đây chính là an vui nhất? Trong lòng không có việc gì, thì an vui. Cho nên người xưa thường nói “Nhiều một việc không bằng ít một việc, ít một việc không bằng không có việc gì”.

[Cho nên lần trước tôi có chia sẻ với các bạn về tám gương của cư sĩ Bàng Uân, ông rất nhiều tiền, ông đem tất cả tiền này cho lên một con

thuyền, rồi ông đục thủng đáy thuyền, cho tất cả của cải rơi xuống sông hết. Có người bảo rằng:

- Sao lại phí thế, không đem đi từ thiện cho người nghèo.

Hòa Thượng bảo chỗ này ông biểu một cái pháp rất sâu nhiều một việc không bằng ít một việc, ít một việc không bằng không có việc gì, tâm địa thanh tịnh không nhiễm một mảy trần là bạn thành công.

Cho nên về ba giai đoạn tu hành ạ: Ban đầu là bạn phải đoạn ác, sau đến tu thiện là bạn cứ chấp chặt vào chỉ có làm thiện thôi. Đây gọi là “Trạch thiện cố chấp”, làm thiện mong cầu hồi báo cũng được không sao; Nhưng đến giai đoạn thứ 3 là bạn phải làm thiện không mong cầu hồi báo, không chấp tướng, thì đây chính là bạn tu thanh tịnh, hay còn gọi là tịnh nghiệp. Còn nếu bạn làm thiện mà cứ chấp tướng thì cái quả báo của bạn chỉ được là thân trời người, và bạn sẽ phải quay trở lại cõi này để mà hưởng phước, hưởng phước là gì ạ? Bạn làm ông nợ bà kia chẳng hạn, đến cuối cùng khi hết phước rồi lại đọa lạc. Vậy là không rốt ráo, không viên mãn.

Cho nên mục tiêu tu hành của chúng ta phải là tu thiện không chấp tướng, bạn phải nâng cấp lên không còn là tu thiện bình thường nữa mà phải là tu thiện không chấp tướng, đó chính là bạn tu tịnh nghiệp nên Phật mới dạy bạn là “Tịnh nghiệp tam phước” là vậy.

Chúng ta nghe Hòa Thượng giảng tiếp:]

Phàm phu là nhiều việc; Nhị thừa là ít việc, Phật Bồ Tát là không có việc gì. Bạn làm sao có thể thể hội được? Không việc gì, nhưng ngày ngày vì tất cả chúng sanh biểu diễn, vì tất cả chúng sanh nói pháp, vẫn là vô sự. Thân – Khẩu – Ý ba nghiệp thường trụ trong Tam muội, thường trụ không tịch, chưa từng dao động bao giờ. Hay nói cách khác chưa từng khởi tâm động niệm, chưa từng phân biệt chấp trước.

[(Vâng ạ, đoạn này là tôi Trích Vô Lượng Thọ giảng giải Chủ giảng Hòa Thượng Tịnh Không)]

Bây giờ chúng ta nghe TS Thái giảng tiếp ạ:]

Hai là: “Quý” là người khác hoan hỉ khi gặp bạn.

Vì thế chúng ta phải hiểu rõ ý nghĩa chân chính của chữ “Quý” là ‘**Nhân kính giả quý**’ có nghĩa là gì? Khi mọi người nhìn thấy quý vị đều sinh lòng hoan hỷ, đều xuất phát từ trong lòng tôn kính, khâm phục quý vị thì đây thật sự là “Quý”.

[Bạn thấy hai cái nó gần như là hai cái mệnh đề để bạn nhìn rất rõ. “Phú” là bạn thường xuyên trong tâm bạn vui vẻ, “Quý” là người khác người ta vui vẻ khi nhìn thấy bạn.]

1- Vì sao làm quan là “Quý”? Lo cho dân nên dân quý

Còn nếu bạn làm quan mà để cho từ nhân viên đến mọi người đều ghét, ghét cay ghét đắng, chỉ mong cho bạn gọi chết đi cho xong. Có không? Có đấy bạn ạ, nhiều người làm quan là bị như thế đấy, người ta chỉ mong cho gọi là chết đi cho xong. Vì sao? Vì tham quá, ác quá. Vì cái gì bạn cũng tính cho bạn hết. Thì dù bạn có làm quan, đây cũng không gọi là “Quý” được.

TS Thái giảng tiếp:]

Khi chúng ta có cơ hội làm lãnh đạo trong Chính phủ, Công ty thì điều chúng ta cần nói đến không phải là “Quyền lực”, mà nên điều đầu tiên nói là gì? Là “Bồn phân”.

Bồn phân của người lãnh đạo vô cùng quan trọng.

Thí dụ: Là chủ một xí nghiệp, chúng ta phải luôn nhớ rằng làm sao để hướng dẫn công nhân hướng đến cuộc sống tốt đẹp hơn trên cả hai phương diện: Kinh tế và tinh thần.

[Cho nên lại nói về ‘Thần tài’. Hòa Thượng có nói, đấy bạn đi xem nhớ, tất cả các doanh nghiệp mà thờ ‘Thần tài’ bạn đều thấy là thờ: Một là ông Phạm Lãi là đội cái mũ nó như cái kiếu là cái người xưa ý, mới thứ hai là ông Quan Công, đấy mặt đỏ.]

Thế thì nói rằng là thờ ‘Thần tài’, tại sao lại thành là thờ ông Quan Công. Trước tiên nói về ông Quan Công đã: Bởi vì ông Quan Công - Ông là ông võ tướng, ông không liên quan gì đến kinh doanh, nhưng mà ông là biểu pháp cho lòng trung nghĩa. Tào Tháo thì bắt được ông ý, thì ba ngày thì mở đại tiệc, một ngày thì mở tiểu tiệc để dụ ông ấy về làm cho mình nhưng Quan Công nhất định không.

Cho nên nếu như bạn làm chủ doanh nghiệp mà bạn có được những cái nhân viên trung nghĩa như thế, họ không phải vì lợi vì hại. Họ sống có nghĩa thì gọi là ‘Thần thiên nhờ bộ hạ’ thì nhất định doanh nghiệp bạn sẽ phát triển, đây là đối với nhân viên.

Bây giờ đối với người lãnh đạo thì sao ạ? Chính là biểu pháp của ông Phạm Lãi. Vì ông Phạm Lãi là, gọi là ông ấy thường xuyên tán tài, gọi là ‘Tam tụ, tam tán’; Ba lần ông tán tài thì ba lần tài tụ về, cuối cùng ông trở thành giàu nhất của cái đất nước. Thế thì như thế thì tức là cái người lãnh đạo phải biết bỏ ra.

Về kinh tế là phải biết là không có tham, không có thu hết vào người càng nhiều càng tốt, vợ thật lực thì ai cũng ghét; Phải biết bỏ ra vì nhân viên, vì cuộc sống của họ, không những về kinh tế còn về tinh thần. Nếu bạn làm được như thế thì chắc chắn, bạn có đức thì ắt có người, thì lúc đấy bạn sẽ có những nhân viên trung nghĩa, thì doanh nghiệp bạn mới phát triển được. Khi doanh nghiệp bạn phát triển được thì đấy ạ, hai ông thần tài đấy.

Chứ không phải là bạn là chủ doanh nghiệp, xong bạn chỉ có biết nói với nhân viên là ‘Anh phải trung nghĩa với tôi’ nhưng trong khi đấy thì bạn bao nhiêu bạn vợ hết; Nhân viên thì coi như là được cái đồng lương gọi còm côi, chết đói.

Còn đối với nhân viên thì sao ạ? Người ta tin tưởng bạn, người ta cử bạn đi học, người ta cũng mong muốn về bạn giúp mình, thì toẹt một cái, bạn có cái bằng tử tế xong cuối cùng bạn thấy nơi khác lương cao hơn, bạn bỏ bạn đi.

Bạn nên nhớ rằng trước sau bạn gặp họa. Vì sao? Tôi mà là chủ doanh nghiệp, tôi nhìn thấy bạn chỉ có ‘lợi - hại’ như thế thì lúc này tôi cần tôi sẽ nhận bạn, xong cái việc ấy tôi sẽ hắt bạn đi ngay. Bởi vì bạn con người này không có trung nghĩa, không dùng được.

Nên Hòa Thượng mới nói là tuyệt đối những cái người chỉ có ‘lợi - hại’ như thế thì chúng ta nhất định không nhận. Đây là ở trong cái bài gọi là “Làm thế nào để xã hội an định” các bạn nhớ không ạ? Thì chúng ta nhất định không nhận.

Bây giờ lại nói, đây ạ, tôi vừa mới nói về ông ‘Thần tài’, làm quan thì vì sao làm quan lại được thì gọi là ‘Quý’ ? Là vì lo cho dân, dân quý. Thế cho nên gọi là làm quan là ‘Quý’.]

[Đó!] Không chỉ là lãnh đạo công nhân viên trên phương diện kinh tế, mà trên phương diện tinh thần chúng ta cũng cần trưởng thành cùng với họ. Khi quý vị xác định được vị trí này, tin rằng nhân viên của quý vị sẽ rất tôn kính quý vị.

Làm người lãnh đạo trong Chính phủ rất quan trọng, bởi vì mỗi quyết định của chúng ta, mức độ ảnh hưởng rất lớn. Cho nên ở địa vị càng cao thì càng nên thận trọng, thận trọng từ lời nói đến việc làm; Bởi mỗi lời nói, mỗi việc làm của chúng ta sẽ kéo theo phương diện ảnh hưởng rất lớn.

[Làm lãnh đạo trong Chính phủ đây.]

Khi chúng ta có thể ở bất cứ nơi đâu cũng vì cấp dưới, vì nhân dân mà nghĩ.

[Đây gọi là ‘Chỉ công vô tư, không có vì mình.’]

Tôi tin rằng khi quý vị rời khỏi địa vị này, nhất định họ sẽ cảm ân đức của quý vị đã rất yêu quý họ, tuyệt đối không phải “Một đời vua, một đời thần” *[(Vua nào thì triều thần đấy)]*.

2- Không được làm quan, vậy có khi nào được quý không

[Vậy thì không cần làm quan, không làm quan được người quý. Có gọi là quý không? Có! Chỉ cần được người quý coi như là, gọi là quý rồi.]

Con người có phải nhất định khi có chức quyền mới có tướng quý hay không? Mới có thể khiến người khác kính trọng hay không? Không nhất định như vậy?

Vì sao?

Mạnh Tử nói: “**Ái nhân giả, nhân hằng ái chi; Kính nhân giả nhân hằng kính chi**” (Mình thương người thì người ta thương lại mình; mình kính trọng người thì người ta kính trọng mình)].

Làm sao để mọi người quý? Luôn giúp đỡ người.

[Giúp đỡ người, đây là pháp thứ mấy của Phật ạ? Trong “Tứ nhiếp pháp” ạ? Giúp đỡ người thì có hai thứ: Nội tài và ngoại tài, vậy thì đây là gì? Bố thí, dùng pháp thứ nhất.]

Ở Singapore có vị nữ sĩ tên là Hứa Triết, năm nay 106 tuổi rồi. Mỗi ngày bà chỉ ăn một hoặc hai bữa, dục vọng ăn uống của bà rất thấp.

[Ngay bản thân tôi bây giờ phần lớn cũng là ăn để mà sống, chứ không sống để mà ăn, tức là để hưởng thụ cho nó ngon miệng, Chẳng cần, cứ chỉ cần mỗi một món canh với một món đồ chay bỏ ra là xong mà. Ào một cái tôi chỉ có mỗi bát canh, một bát. Tôi chỉ chan tí nước canh là xong.]

“Các bạn! Dục vọng thấp này có phải là do tự mình ép buộc hay không? Không phải. Thật ra thì mọi người đều nói mỗi ngày nhất định phải ăn ba bữa, có người còn ăn bốn, năm bữa là khác.

[Bạn nào mà ăn 4-5 bữa thì được phong là gì ạ? Tịnh đàn sư giả, Các bạn biết Tịnh Đàn sư giả là ai không ạ? Trư Bát Giới.]

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ tiếp tục phần “Làm sao để được mọi người quý?” Với tâm gương của nữ cư sĩ Hứa triết này.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng đệ tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – xin cảm ơn!]
